

Guide til webtilgængelighed på 3S og Orgweb hjemmesider

Version 1.1 - Udgivet 07.07.2025

Indledning – om webtilgængelighed og kriterier

I EU har man vedtaget lovet som skal sikre at hjemmesider skal overholde en række specifikke standarder for webtilgængelighed. Kravene skal sikre, at alle borgere - også svagtseende, blinde og andre med fysiske funktionsnedsættelser - har nem adgang til vigtige oplysninger digitalt.

Da kravene også gælder alle sogne og provstier i folkekirken, har vi udarbejdet en vejledning i, hvad I skal gøre for at leve op til kravene.

Vejledningerne er gratis og målrettet hvad du som redaktør af en 3S eller en OrgWeb hjemmeside skal sikre for at leve op til de standarder der sikre kravene om webtilgængelighed.

Kriterier jeres hjemmeside skal leve op til - 3 kategorier

Kriterierne for webtilgængelighed kan overordnet opdeles i tre kategorier, som kort gennemgås nedenfor. Samtidig gør vi opmærksom på, hvilke områder I selv har ansvaret for, samt hvad vi kan hjælpe jer med.

1 Tekniske kriterier (DKM)

Disse kriterier skal f.eks. sikre, at det er muligt at ”hoppe rundt” på hjemmesiden via hjælpemidler som f.eks. skærmlæsere, specielle tastaturer mm. De tekniske kriterier tager vi os af, da det er os, der udvikler og teknisk vedligeholder jeres 3S eller OrgWeb hjemmeside.

2 Designkriterier (jer)

Designkriterierne drejer sig om indstillinger, der har betydning for udseendet af jeres hjemmeside – f.eks. farvekontraster, tekststørrelse og tekstafstand. Ansvaret for denne del ligger primært hos jer. Vi tager i opbygningen af hjemmesiden højde for kravene, i det omfang det er muligt, men de fleste af kriterierne skal styres af jer lokalt.

3 Redaktørkriterier (jer)

De redaktørmæssige kriterier omhandler indholdet på jeres hjemmeside – dvs. tekst, billeder, multimedier og dokumenter. Ligesom ved designkriterierne ligger ansvaret for denne del hos jer.

Lettere end man tror - og I opnår en række fordele

Selvom det måske umiddelbart virker som et krævende arbejde at skulle optimere hele hjemmesiden, så er det ikke så besværligt, som det kan lyde. Og I opnår faktisk en række fordele ved at gøre det:

- For det første er det en god anledning til at få ryddet op i indholdet på jeres hjemmeside, således at I får slettet gammelt og unødvendigt indhold.
- Samtidig bliver indholdet på hjemmesiden automatisk mere præcist og fokuseret, når I tager udgangspunkt i kravene for tilgængelighed, hvilket er positivt for alle brugere af hjemmesiden.
- Endnu en vigtig fordel er, at jeres hjemmeside på nogle områder også bliver nemmere for søgemaskinerne (Google) at forstå, hvilket kan betyde, at flere besøgende sendes jeres vej.

Alt i alt bliver jeres hjemmeside mere brugervenlig, hvis I bevidst arbejder med webtilgængelighed. Det betyder, at brugere med funktionsnedsættelser også kan have glæde af jeres hjemmeside.

Indholdsfortegnelse

Indledning – om webtilgængelighed	2
Lettere end man tror	3
Indholdsfortegnelse	4
Webtilgængelighed - vores bedste råd til dig som redaktør	5
Designkriterier	10

Webtilgængelighed - vores bedste råd til dig som redaktør

I del af guiden præsenterer vi en række råd om, hvad du som redaktør i skal gøre, for at jeres hjemmeside lever op til webtilgængelighedskravene, og vi vejleder dig i, hvordan du udfører disse. Det er værd at nævne, at ingen af rådene kræver, at du har kendskab til kodning. Og nogle af tingene gør du sikkert allerede.

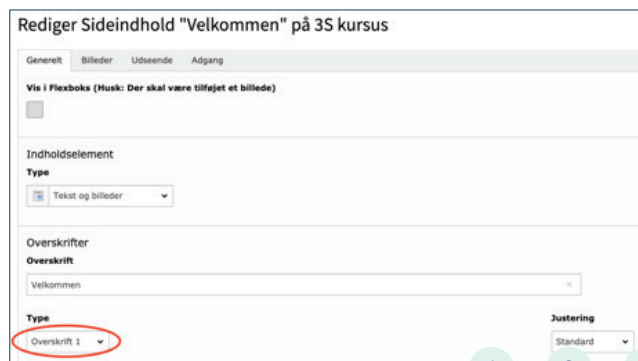
Helt overordnet skal du som redaktør være opmærksom på følgende 6 områder:

- Overskrifter
- Links
- Billeder
- Multimedier
- Dokumenter
- Instruktioner

Overskrifter

Ved alt tekstindhold på din hjemmeside skal overskrifterne formateres som enten overskrift 1, 2 eller 3, således teksten opdeles i et tydeligt hierarki. Det dur altså ikke at markere tekst med fed, og lade det fungere som en overskrift. Overskrifterne skal formateres korrekt for at sikre, at det både er nemt for mennesker og skærmlæsere at overskue og scanne indholdet. Det gøres således i 3S:

- 1 Opret/rediger et indholdselement med en overskrift
- 2 Skriv en sigende overskrift i feltet "Overskrift"
- 3 Vælg overskriftsniveau (overskrift 1, 2 eller 3) i feltet Type (se højre)

Den første overskrift på en side skal altid være overskrift 1, og der må kun være denne ene overskrift på niveau 1. Niveauerne herefter må gerne bruges flere gange – men husk den rigtige dybde i overskriftsstrukturen (dvs. brug overskrift 2 før overskrift 3). Sørg samtidig for, at overskrifterne klart og tydeligt beskriver indholdet i de enkelte tekstelementer.

Links

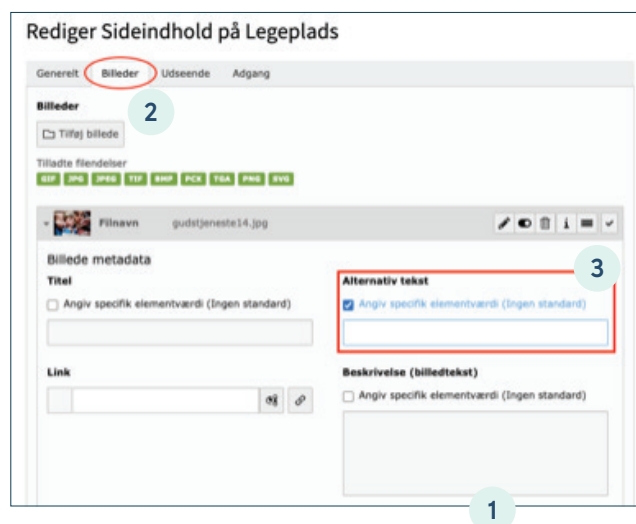
Når du indsætter links i teksten, er det vigtigt, at selve linkteksten forklarer, hvad linket linker til, så man ved, hvor man bliver ført hen. Undgå derfor at bruge korte linktekster som “læs mere her” eller “klik her”. Linkteksten kan i stedet lyde sådan: “Læs mere om kravene for webtilgængelighed”.

Vi har lavet en særskilt guide, som udelukkende har fokus på, hvordan du laver links på din hjemmeside. [Du kan læse meget mere om links i denne guide.](#)

Billeder

Alle betydningsbærende billeder, figurer, grafikker ol. på din hjemmeside skal have tilføjet en tekst, der beskriver, hvad de viser. Dvs. alle billeder m.m., som er afgørende for at forstå indholdet på siden. Ved at tilføje en beskrivende tekst til disse visuelle elementer kan personer med synsbesvær nemlig få fortalt, hvad de viser. For at gøre dette muligt skal du tilføje en alt-tekst (alternativ tekst) til billedet. Det gøres således i 3S:

- 1 Opret/rediger et indholdselement med et billede
- 2 Tryk på fanen “Billeder” (se nedenfor)
- 3 Tilføj en beskrivende tekst i feltet “Alternativ tekst”, som tydeligt forklarer, hvad billedet viser

Alternativ teksten

Alternativ teksten skal være så præcis som mulig. Ved et billede af Aarhus Domkirke bør du derfor skrive “Aarhus Domkirke” i stedet for blot at skrive “Kirke”. Du skal undlade at skrive “Et billede af...”, da skærmlæsere i forvejen siger “et billede af”, når de støder på et billede. Bruges billedet primært som et link, skal du beskrive linkdestinationen i den alternative tekst.

Hvis der er tale om et dekorativt billede, som ikke har nogen relevans for forståelsen af indholdet på siden, behøver du ikke tilføje en tekst i feltet "Alternativ tekst". I stedet skal du sørge for, at feltet er tomt eller ikke afkrydset.

Desuden skal du være opmærksom på, hvilke billeder du bruger. For at leve op til tilgængelighedskravene skal billeder med tekst på altid undgås. Tekst på billeder vil nemlig ikke kunne læses af en skærmlæser. Er det nødvendigt med tekst på billeder - f.eks. hvis et billede fra et bryllup med teksten "Vielser" fungerer som en "knap", der linker brugeren videre til en underside om bryllupper, er det vigtigt at huske at beskrive i alt-teksten, hvad der står på billedet, samt hvor det linker hen. I andre tilfælde kunne det give mening at tilføje teksten som billedtekst i stedet.

Multimedier

Udover kravene til billeder, som vi lige har beskrevet, er der også en række krav til multimedier (video og lydfile):

- Helt konkret skal videoer og lydfile på din hjemmeside have undertekster, og du skal tilføje en beskrivelse af videoens indhold, hvor du også linker til transskriptionen. Undertekster kan nemt laves på Youtube. [Se Youtubes egen guide i at tilføje undertekster til videoer på Youtube.](#)
- Stammer videoerne på din hjemmeside fra Youtube, kan de sagtens undertekstes efterfølgende, uden at du skal ændre url'en til videoen på din hjemmeside. [I denne guide viser vi, hvordan du tilføjer videoer fra Youtube til din 3S-hjemmeside.](#)

Undtagelser i forhold til ovenstående på offentlige hjemmesider:

- Video og audio, som er lagt på hjemmesiden før den 23. september 2020, er undtaget.
- Livestreams er også undtaget af kravet. Men gemmes og vises livestreamet efterfølgende på hjemmesiden, er det ikke længere undtaget og skal - senest 14 arbejdsdage efter den er publiceret - leve op til tilgængelighedskravene.
- Videoer fra tredjepart, som er udenfor kirken som organisation, og som man ikke har betalt for at få udarbejdet, er undtaget af kravet. Derfor skal disse ikke tekstes. Her guider vi dig i at tilføje videoer fra DKM på din 3S-hjemmeside. Alle film fra Danmarks Kirkelige Mediecenter vil dog fremadrettet blive tekstet.
- Videoer, som fungerer som et mediealternativ til tekst på siden, er undtaget, såfremt videoen ikke indeholder information, som ikke kan læses i teksten. Markér i teksten før videoen, at den er "Mediealternativ til tekst".

Dokumenter

Dokumenter i form af f.eks. PDF'er, Word-filer o.l. skal også sikres i forhold til webtilgængelighed.

- Den letteste måde at sikre, at referater og lignende lever op til kravene, er ved at lægge teksten ind som almindeligt tekstindhold på siden.
- Vil du lægge et Word-dokument på hjemmesiden, kan du bruge Words indbyggede funktion til at sikre tilgængeligheden af dokumentet. [Her kan du følge Microsofts egen guide til at sikre tilgængeligheden i Word.](#)
- Helt generelt fraråder DKM PDF'er på hjemmesider i forhold til webtilgængelighed. Vælger du alligevel at lægge PDF'er på din hjemmeside, skal du sikre at PDF'en lever op til standarden for webtilgængelige PDF'er. Har du Acrobat Pro (betalt version af Acrobat Reader), kan du bruge dennes funktion til at sikre, at dine PDF'er lever op til kravene.

Instruktioner (sensoriske egenskaber)

En sidste vigtig ting du som redaktør skal være opmærksom på, er de instruktioner, der gives til brugeren rundt omkring på din hjemmeside. Disse instruktioner kaldes også sensoriske egenskaber. Der er bl.a. tale om den måde, du i teksten henviser til andre elementer eller placeringer på din hjemmeside.

Din hjemmeside lever ikke op til tilgængelighedskravene, hvis der bruges formuleringer som "... i boksen til højre/venstre". Det skyldes først og fremmest, at skærlæsere ikke tager hensyn til højre/venstre side, men derimod læser indholdet i den rækkefølge, der er bestemt ved programmeringen af siden.

Generelt gavner det din hjemmeside at undlade instruktioner med henvisning til placeringer som højre/venstre eller under/over. Da hjemmesidens design er responsivt, vises indholdet nemlig anderledes på en mobil eller iPad end på en computer. Derfor er det typisk kun på en computer, at boksen har den placering, du henviser til.

Vi anbefaler derfor, at du gennemgår din side og tjekker, at du ikke laver instruktioner, der udelukkende er baseret på placeringen på siden. I stedet for at skrive "... i boksen til højre" kan du skrive: "klik på boksen med overskriften Gudstjenester".

Guide i webtilgængelighed - designkriterier

Der er en række krav til hjemmesidens design, som man skal leve op til i henhold til lovgivningen om webtilgængelighed. I denne del af guide gennemgår vi de områder, du skal være særlig opmærksom på, og vi vejleder dig i, hvordan du sikrer, at udseendet på din OrgWeb eller 3S-hjemmeside opfylder kravene.

Når du arbejder med designindstillingerne for din hjemmeside, skal du være opmærksom på følgende:

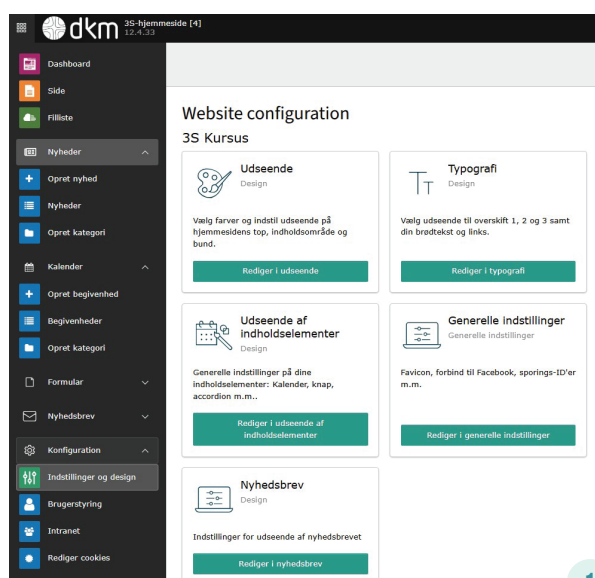
- Udseendet af dine links
- Farvekontraster
- Henvisning til farver
- Tekststørrelse og tekstafstand
- Undgå billeder med tekst
- Logisk indholdsstruktur

Links

Hvis du midt i et almindelig tekstafsnit har indsat et link, skal linket visuelt skille sig tydeligt ud fra den øvrige tekst. Typisk har links en anden farve end den almindelige tekst, men dette er ikke nok til at leve op til webtilgængelighedskravene. Links skal også understreges eller markeres med fed.

I 3S kan du selv vælge, hvilken farve dine links skal have, samt om de skal markeres med fed, stå i kursiv eller være understreget. Sådan indstiller du udseendet af dine links i 3S:

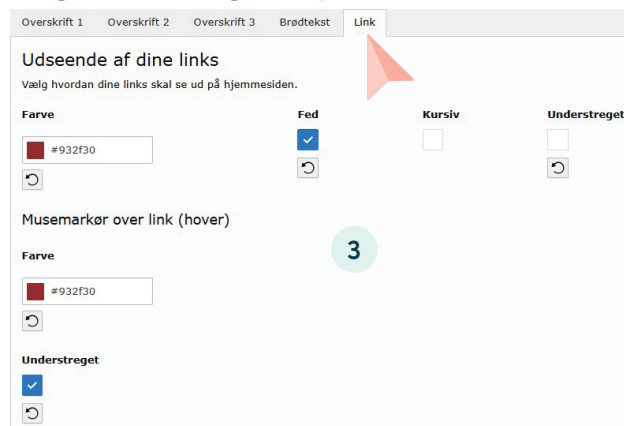
- 1 Under menupunktet “Indstillinger og design” skal du klikke på “Typografi”.

2 Tryk på fanen “Link”

3 Indstil udseendet af dine links ved at vælge din ønskede linksfarve, samt om linksene skal være fed, kursiv og/eller understreget.

Rediger Website configuration på 3S Kursus

Farvekontraster

Kravene om webtilgængelighed sætter særligt fokus på kontrastforholdet mellem de farver, du bruger på din hjemmeside. Her tænkes der bl.a. på forholdet mellem skriftfarve og baggrundsfarve. For brugere med synsbesvær eller personer, der er farveblinde, kan nogle farvekombinationer nemlig være svære at skelne imellem. Det er f.eks. en dårlig idé at vælge en lys baggrundsfarve, når skriftfarven også er lys.

Se bare eksemplet nedenfor med den lysegule baggrund og hvid skrift:

Eksemplet ovenfor med den turkisgrønne baggrund og hvide skrift er meget nemmere at se.

Tilgængelighedslovgivningen har helt specifikke krav til, hvordan kontrastforholdene på din hjemmeside skal være. Helt præcist skal kontrastforholdene mellem dine farver mindst være 4,5:1. Dette krav gælder både for tekst på billeder, baggrundsgradier, knapper og andre elementer. Der findes dog enkelte undtagelser:

- Ved tekst med stor skrift (min. størrelse 18 eller str. 14 med fed skrift) skal kontrastforholdet i stedet være mindst 3:1.
- Billeder eller tekst, som udelukkende har et dekorativt formål og altså ikke har relevans for forståelsen af indholdet, skal ikke leve op til kravet.
- Ved visuelle elementer, som er nødvendige for forståelsen, skal kontrastforholdene i stedet være 3:1. Det kunne f.eks. være infografik, grafer ol., hvor det er vigtigt at kunne aflæse kurverne/søjlerne.
- Logoer er undtaget fra kravet om kontrastforhold på mindst 4,5:1.

Det er vigtigt, at du tjekker, om alle dine farvekontraster på hjemmesiden lever op til tilgængelighedskravene. Der findes en række forskellige værktøjer, som kan tjekke dette. Vi vil anbefale dig at bruge værktøjet Monsido Color Contrast Checker. Derfor har vi lavet en særskilt guide, hvor vi viser, hvordan du bruger værktøjet til at tjekke kontrasterne på din 3S-hjemmeside, samt hvilke farveindstillinger der findes i 3S. Læs guiden [”Sådan tjekker du, om farvekontrasterne på din 3S-hjemmeside lever op til tilgængelighedskravene”](#).

Henvisninger til farver

I guiden om redaktørkriterierne nævner vi, at man skal undgå at bruge formuleringer som ”... i boksen til højre/venstre”, når man henviser til andre elementer eller placeringer på hjemmesiden.

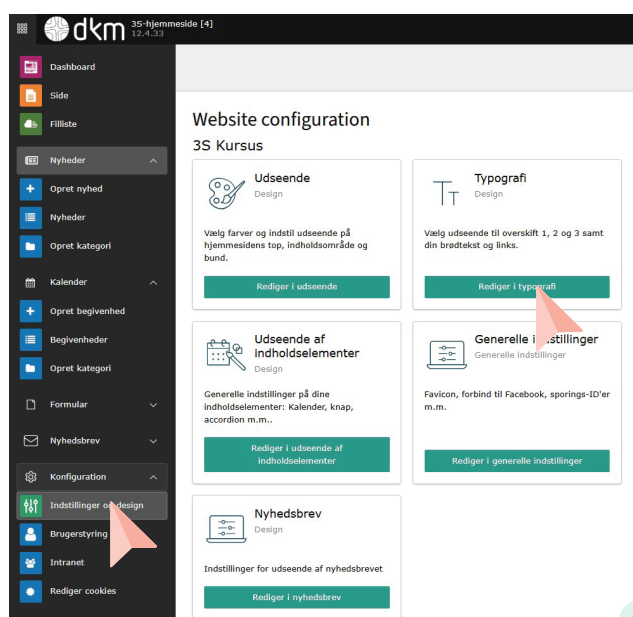
Det samme gælder henvisninger, som tager udgangspunkt i farver. Det vil sige, at man også skal undgå at skrive: ”feltet markeret med rød” eller ”tryk på den grønne boks”. I sådanne tilfælde skal du i stedet referere til navnet/overskriften på feltet/boksen. Feks.: ”Tryk på boksen Tilmeld Nyhedsbrev”.

Tekststørrelse og tekstafstand

Størrelsen på teksten på din hjemmeside samt afstanden imellem teksten er afgørende for, om brugere med synsbesvær kan læse det. Undgå derfor at bruge alt for små skriftstørrelser. Der er desuden et helt specifikt krav om, at linjeafstanden i teksten på din hjemmeside mindst skal være 1,5.

Sådan ændrer du skriftstørrelse og linjeafstand i 3S:

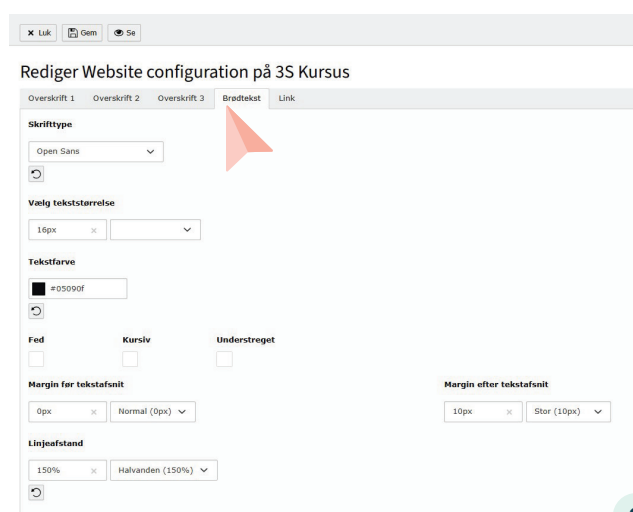
- 1 Klik på menpunktet "Indstillinger og design" og vælg kassen "Typografi"

- 2 Her kan du ændre både skriftstørrelsen og linjeafstanden for hhv. Overskrift 1, Overskrift 2, Overskrift 3 og brødtekst

Skift blot mellem fanerne i toppen (se nedenfor, hvor fanen brødtekst er valgt).

Brødtekst i størrelsen normal (100 %) svarer til skriftstørrelse 16 px.

Billeder med tekst

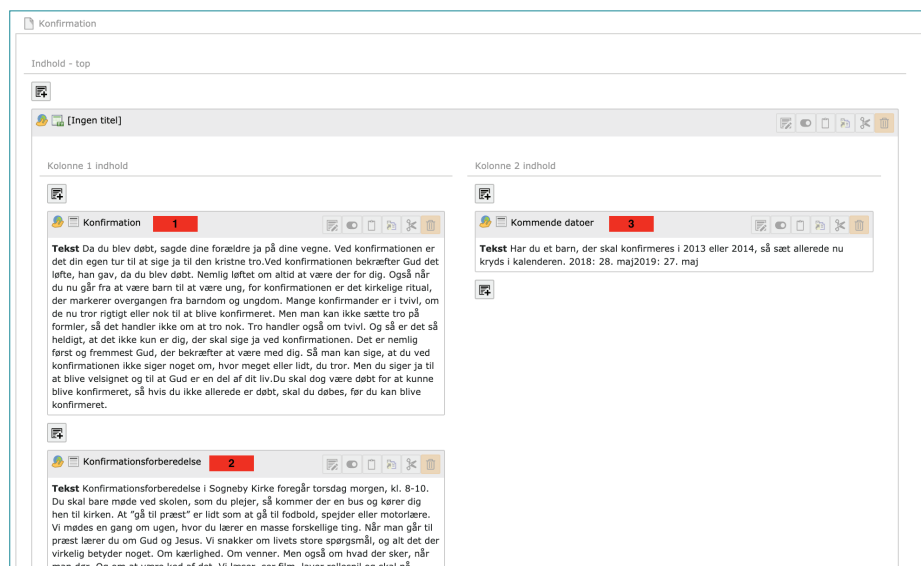
Som vi også nævner i afsnittet om redaktørkriterierne, så skal billeder med tekst helst undgås. Det skyldes, at skærmlæsere simpelthen ikke kan læse teksten på billedet. Det vil sige, at billeder, som man har tilføjet tekst på i et billedbehandlingsprogram, ikke lever op til kravene.

I stedet kan du tilføje billedet uden tekst og indsætte teksten ved siden af billedet eller som billedtekst. Flexboksen godt bruges, da teksten her ikke er skrevet ind på selve billedet, men lægges som et lag ovenpå selve billedet, hvormed et oplæsningsprogram kan oplæse teksten.

Indholdsstruktur

Udover kravene til selve indholdet på siden (links, billeder, farver, tekst m.m.), som vi netop har gennemgået, så skal strukturen af indholdet også være på plads. For at leve op til tilgængelighedskravene skal du sørge for, at alt design og indhold på din hjemmeside følger en logisk struktur. Det vil sige, at læserækkefølgen skal være den samme som den visuelle rækkefølge på siden. Er der nogle elementer på din side, som er placeret i en rækkefølge, der er nødvendig for forståelsen af indholdet, så skal de kunne læses op i samme rækkefølge af en skærmlæser. Det sker kun, hvis indholdet er programmeret i den rigtige rækkefølge.

I 3S struktureres indholdet i kolonner. Skærmlæsere vil læse alt indholdet i kolonne 1, inden den går videre til kolonne 2. Se markeringerne nedenfor.

Ønsker du, at elementet kommende datoer skal læses lige efter elementet konfirmation, skal du flytte elementet konfirmationsforberedelse til en ny kolonneopdeling, så denne kolonne kun består af elementerne konfirmation (i kolonne 1) og kommende datoer (i kolonne 2).

Vær derfor opmærksom på, hvor du placerer indholdet, og sørg for, at det er opsat logisk.

Yderligere information om webtilgængelighed

Du kan læse mere om lovgivningen omkring webtilgængelighed på [Digitaliseringsstyrelsens hjemmeside](#).

Har du spørgsmål omkring webtilgængelighed og de kriterier, vi har behandlet her, så ring til os og få svar på dine spørgsmål på tlf. 87 40 37 03.

Husk desuden, at offentlige organisationer skal udfylde en webtilgængelighedserklæring og opdatere den én gang årligt.

Læs mere på [digitaliseringsstyrelsens hjemmeside](#).

Forbehold

Vi tager forbehold for, at der løbende kan ske ændringer i vejledningerne og lovgivningen på området. Vi holder løbende guiden opdateret.

Sidst opdateret 07.07.2025

Har du brug for mere hjælp?

På dkm.dk/support finder du:

- Lærerige kurser
- Gratis webinar
- Tips & tricks og manualer
- Fri support

Telefon: 87 40 37 03

Mail: support@dkm.dk

Vi er her for dig!

